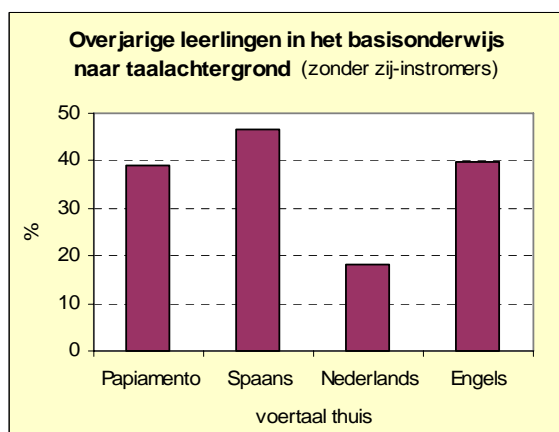

Bij het CBS is verkrijgbaar de recent verschenen publicatie “Het probleem van de overjarige basisschoolkinderen in nader perspectief”. Deze publicatie koppelt de invloed van taalachtergrond op de schoolprestaties van basisschoolleerlingen aan de sociaal-economische en culturele context van deze leerlingen.

Een van de belangrijkste problemen in het Arubaanse onderwijs is het structurele probleem van het relatief hoge aantal overjarigen. De basis van dit probleem wordt in het basisonderwijs gelegd. Hier zitten reeds 40 procent van het totale aantal leerlingen één klas lager dan men op grond van leeftijd zou moeten zitten. Het doubleren of ‘zitten blijven’ van leerlingen is de hoofdoorzaak van dit verschijnsel.

Bij het zoeken naar een verklaring wordt vaak gewezen op het gebruik van het Nederlands als instructietaal in het basisonderwijs. Deze taal is een vreemde taal voor het overgrote deel van de basisschoolkinderen die van huis uit Papiamentu spreken.

Ter onderbouwing van deze zienswijze wijst men op het relatief grote verschil in zittenblijverspercentage tussen de verschillende taalgroepen. In 1998 bijvoorbeeld, doublerden in het basisonderwijs gemiddeld 9 procent van de Papiamentstalige leerlingen tegen 2,8 procent voor Nederlandstalige leerlingen. Dit beeld komt grotendeels overeen met de hier getoonde afbeelding betreffende het percentage overjarigen, ontleend aan de Census 2000 gegevens.

In het CBS rapport “Onderwijs op Aruba, Context en Output”, uitgegeven in december 2003 zijn een aantal indicaties opgevoerd voor het vermoeden dat de achterliggende problematiek van het relatief grote aantal overjarige leer-

lingen in het basisonderwijs meer omvat dan alleen de taalproblematiek. Socio-economische en culturele achtergronden lijken een minstens even grote rol te spelen. In de CBS publicatie “Het probleem van de overjarige basisschoolkinderen in nader perspectief” wordt dit vermoeden nader onderzocht.

Resultaat van het onderzoek is dat het in de afbeelding getoonde verschil in percentage overjarigen tussen Papiaments- en Nederlandstalige basisschoolleerlingen voor het grootste deel *niet* taalgerelateerd is. Indien rekening gehouden wordt met bijvoorbeeld het opleidingsniveau van de ouders, de gezinssamenstelling en het gezinstype is het verschil in percentage overjarigen tussen Papiaments- en Nederlandstalige leerlingen, in tegenstelling tot de getoonde 21 procent, nog ‘slechts’ 6 procentpunten. Een verschil dat waarschijnlijk nog verder krimpt als ook andere relevante invloedsfactoren op de schoolprestaties in het onderzoek konden worden meegenomen.

De sterkste onderzochte invloedsfactor op overjarig zijn blijkt het opleidingsniveau van de ouders te zijn. Het percentage overjarige leerlingen in het basisonderwijs daalt sterk naarmate het ouderlijke opleidingsniveau hoger is, dit ongeacht de taalachtergrond.

Maatregelen die het aandeel overjarigen of het zittenblijverspercentage in het basisonderwijs via moedertaal-onderwijs trachten te verlagen kunnen daarom uiteindelijk contraproductief werken indien onvoldoende waarborgen ingebouwd zijn op succesvolle vervolgstudies op vooral tertiair onderwijsniveau. Gezien de kleinschaligheid van Aruba, zullen die maatregelen vooral neerkomen op een voldoende hoog niveau en rendement van het vreemde talen onderwijs.